

Våpenrådet

Postboks 5417
4671 Kristiansand S

Organisasjon for norsk våpenbransje

Bankgiro: 6318.12.21609

☎: 38064070

☎: 38064071

✉: vsport@vaapensport.com

Justis- og beredskapsdepartementet

Høringsuttalelse til 22. juli-kommisjonens rapport.

Kommisjonens rapport er meget omfattende. Som bransjeorganisasjon har Våpenrådet (VR) konsentrert seg om det som berører norsk våpenbransje. Dvs. kapittel 17 side, 396-405. Departementet ber spesielt om kommentarer til kommisjonens forslag i kapittel 19. Vi registrerer imidlertid at kommisjonen kommer med en del forslag på side 405 som bare delvis nevnes i kapittel 19. VR vil derfor kommentere disse.

Før vi går på de enkelte punkter vil vi gjøre oppmerksom på at undertegnede var bransjens representant i våpenlovutvalget som etter halvannet års arbeid leverte sin innstilling 5/12-2011. Dette utvalget var bredt sammensatt med stor kompetanse på våpen, jakt, konkurranseskyting, juss og psykiatri.

Den del av kapittel 17 som omhandler våpen inneholder dessverre en del feil og direkte usannheter. For oss virker det som om kommisjonen ikke har evnet å innhente informasjon der kunnskapen finnes. For eksempel går seksjonssjef og seniorrådgiver i juridisk seksjon i POD igjen flere ganger mens KRIPOS som virkelig innehar kompetanse på våpen ikke er nevnt en eneste gang. Kommisjonen har heller ikke kontaktet noen organisasjoner som driver med jakt og/eller konkurranseskyting. Ei heller samlerne, som blir uthengt som et stort farepotensiale, er kontaktet.

Kommisjonen viser til flere medieoppslag vedrørende misbruk av skytevåpen. Generelt vil vi påpeke at dette gjelder ulovlige våpen. Det er unektelig meget merkelig når politimester Sønderland opplyser at en del av Kristian Valens våpensamling er innvilget muntlig. Vi må jo gå ut fra at disse er registrert og følgelig må det ha foreligget en skriftlig tillatelse – noe annet finnes ikke.

Kommisjonen vier bare en kort, nesten intetsigende, kommentar til «Would banning firearms reduce murder and suicide?» av Don B. Kates og Gery Mauser i Harvard Journal of Law and Public Policy, vol. 30, 2007. Denne rapporten viser imidlertid at det er en sammenheng mellom et lands våpentetthet og kriminalitet med skytevåpen, men ikke slik man skulle tro. Kort fortalt viser den innsamlede statistikken at jo større våpentettheten er, jo mindre er kriminaliteten med skytevåpen i samme land – og motsatt; jo færre våpen i forhold til folketallet i et land, jo større er kriminaliteten i samme land. **Overraskende? Egentlig ikke, man kan selvfølgelig ikke hevde at stor våpentetthet er årsaken til lite kriminalitet, men faktum er at problemet ikke er lovlige våpen, men ulovlige.**

Da våpenlovutvalget var på besøk hos KRIPOS ble vi fortalt at alle våpen som var brukt til ulovlige handlinger kom inn til KRIPOS, enten for destruksjon eller teknisk undersøkelse. På spørsmål om hva slags våpen KRIPOS fikk inn svarte politioverkonstabel Gøran Dyvesveen at det **nesten utelukkende var ulovlige våpen.**

Dette bekrefter også Oslo politidistrikts rapport: **Prosjekt Bullit**. En link til omtale av denne finnes her: <http://www.abcnyheter.no/nyheter/060907/tusentalls-illegale-vapen-i-oslo>. Denne rapporten er fra 2006 og det må være lov å spørre hvorfor den ikke ble fremlagt for verken våpenlovutvalget eller kommisjonen.

Vedlagte kopi av mail fra Andrew Walls (leder i NSF's lovkomité) viser klart at de opplysninger kommisjonen har innhentet fra Metropolitan Police ikke stemmer i det hele tatt. (Ref. vedlegg 3) Litt forenklet kan man si at **kriminaliteten i England og Wales ble doblet i løpet av fem år etter at pistolforbudet ble innført.**

Vi er selvfølgelig klar over at ABB benyttet lovlig ervervede våpen. Spørsmålet er naturligvis hvorfor. All hans planlegging viser at han gjorde alt han kunne for ikke å vekke mistanke. Han kunne selvfølgelig ha kontaktet en av alfabetgjengene i Oslo (omtalt i ovennevnte «Prosjekt Bullit»), men da risikerte han å bli fanget opp av en eller annen «radar». Skytterklubber i forbund som er tilknyttet Norges Idrettsforbund har faktisk ikke mulighet til å nekte medlemskap. Det er også nesten umulig å ekskludere medlemmer. Det vil igjen si at alle med rent rulleblad i prinsippet kan melde seg inn i slike klubber og med tiden få våpentillatelse.

Kommisjonens forslag:

1. *Et velfungerende våpenregister er en forutsetning for å forstå risikonivået i samfunnet og for å sikre kontroll med hvem som er og kan være i besittelse av våpen. Dette støtter VR. Dette er for øvrig nøye diskutert og foreslått av våpenlovutvalget. Det kan likevel være verd å merke seg at Canada så sent som i vår besluttet å oppheve registreringsplikten for «vanlige» rifler og hagler. (Ref. vedlegg 1)*
2. *Det bør være tidsbegrensinger på våpenkort, slik at man etter en periode igjen sjekker om vilkårene er til stede. Det bør gjennomføres en større gjennomgang av straffesaksregister og våpenregister og deretter iverksettes relevante tiltak som inndragning av våpenkort og beslag av våpen. Tidsbegrenset våpenkort vil kreve helt andre resurser, både mannskapsmessige og økonomiske, enn det som er tilgjengelig i dag. Våpenlovutvalget går **ikke** inn for tidsbegrenset våpenkort. Dette støttes av VR og alle andre berørte organisasjoner i deres høringsuttalelser. Vel så viktig er det at også KRIPOS støtter dette. (Ref. vedlegg 1) Når det gjelder å **sjekke strafferegisteret mot sentralt våpenregister** støtter VR naturligvis dette.*
3. *Det bør etableres et forbud mot anskaffelse av halvautomatiske våpen og våpendeler som kan gjøre vanlige skytevåpen om til halvautomatiske våpen. Halvautomatiske våpen har lite med norsk jakttradisjon å gjøre og representerer en økt risiko for alvorlige kriminelle handlinger. Det eksisterer ikke våpendeler som kan konvertere vanlige skytevåpen til halvautomatiske våpen. Konstruksjonene er så fundamentalt forskjellige at dette simpelt ikke lar seg gjøre. Derfor kan vi med 100 % sikkerhet si at heller ikke i fremtiden vil slike våpendeler eksistere. Ellers gjør kommisjonen samme feil som media har gjort siden 22. juli tragedien. Man starter med å snakke/skrive om én bestemt halvautomatisk rifletype og ender opp med halvautomatiske **våpen** og det er noe helt annet. Ruger Mini 14 kaliber .223 (ikke 233 som det står i rapporten), som ble brukt på Utøya, er i Norge godkjent (av POD) til jakt. De riflene som våpenlovutvalgets mindretall snakker om som bare brukes til praktisk rifleskyting er en rifletype som ikke er tillatt til jakt i Norge. I Norge er det to forbund som arrangerer stevner for praktisk rifle: Norske Reserveoffiserers Forbund (NROF) og Norsk Forbund for Praktisk Skyting (NFPS). Som navnet sier har NROF's medlemmer i det alt vesentlige bakgrunn fra forsvaret. NFPS som er tilsluttet International Practical Shooting Confederation (IPSC) har i årevis sanket mange medaljer i IPSC's internasjonale mesterskap. NFPS har mange medlemmer med bakgrunn fra forsvaret og politiet. Det blir vel noe merkelig å hevde at denne gruppen er uansvarlige personer? I denne sammenheng er det også viktig å være klar over at begge disse organisasjonene har strenge opptaksvilkår for nye medlemmer og de som ønsker å*

begynne med praktisk rifle må ha vært aktive pistolskyttere i samme forbund i mist ett år. For øvrig leverte begge forbund skriftlig forslag til våpenlovutvalget om å heve aldersgrensen på erverv av praktisk rifle fra 18 til 21 år. Dette ble gjort ca. et halvt år før 22/7-2011. Totalt er det ca. 2.000 praktiske rifleskyttere i Norge og vi har problemer med å forstå hvorfor denne gruppen skal lide for én gal manns verk? Når man så **mener denne typen halvautomatisk rifler, men snakker om halvautomatiske våpen** blir dette enda mer uforståelig. Da snakker man plutselig også om halvautomatisk jaktrifler som det er over 10.000 brukere av, salongrifler i tilsvarende antall, halvautomatiske jakthagler ca. 100.000 og sannsynligvis enda flere halvautomatiske pistoler. **Halvautomatiske hagler er et stadig økende marked på bekostning av dobbeltløpte hagler. Dette gjelder i Norge så vel som i resten av verden.** Det hevdes også at halvautomatiske våpen strider mot norsk jakttradisjon. **For noe sprøyt, hva er norsk jakttradisjon?** Hvor langt tilbake skal man gå? Pil og bue eller munnladning? Nei, Kragen kan vi godta – den er jo norsk. Hvorfor skal ikke norske jegere og skyttere få være med på teknologiutviklingen på våpen? Kommissjonen skriver bl.a.: *«Mange halvautomatiske våpen kan omgjøres til helautomatiske våpen. Dette kan skje ved kjøp av ekstrautstyr som nye magasiner.»* **Dette er feil, nye magasiner endrer ikke et våpens virkemåte.** Det hevdes videre: *«Det finnes en rekke filmer på Internett som illustrerer hvordan rimelig ekstrautstyr kan omgjøre halvautomatiske våpen godkjent i Norge til helautomatiske våpen. Med slikt utstyr kan for eksempel en pistol som blir solgt på en ordinær sportshandel i Norge, omgjøres til å bli en helautomatisk maskinpistol. Slike anskaffelser registreres ikke, og modifikasjoner er heller ikke forbudt».* (understreket av VR) **Hvor har man dette fra? Selvfølgelig er det forbudt å foreta slik modifikasjon.** Dette kommer inn under endring av et våpens karakter som er forbudt uten politimesterens tillatelse. Silhuettpistol er en konkurranseform som er OL-gren og krever bruk av halvautomatisk pistol. I Norge administreres denne skytingen av Norges Skytterforbund (NSF). NSF (og dets forløper) er et av de forbund som har sanket flest medaljer for Norge i sommer-OL opp gjennom historien. **Ikke glem det når man snakker om norsk tradisjon.** Hvis det skulle komme et forbud mot halvautomatiske våpen vil pistolskytingen i Norge bli fullstendig rasert. NROF og NFPS vil ikke ha noe igjen, og det eneste NSF vil ha igjen er luftpistol og fripistol som begge er enkeltskuddsvåpen. **Man snakker i rapporten om norsk tradisjon. Dette er norsk tradisjon og det vil man rasere.**

4. *Ordnningen med å tillate betydelige private våpensamlinger bør vurderes i lys av den samfunnsmessige risiko disse innebærer. Det bør vurderes forbud mot samlinger av operative våpen i privat eie, eventuelt innføres strengere krav til inspeksjon og kontroll med samlerlisens.* Igjen et eksempel på ensidig feilinformasjon. Seksjonssjef Steinar Talgø ved juridisk seksjon i POD har gjentatte ganger hevdet at «alle» skal samle på forbudte våpen. POD har ikke kompetanse til å vurdere søknader om samlerområde. Slike vurderinger har derfor blitt foretatt av forsvarsmuseet. I 2011 fikk Norsk Våpenhistorisk Selskap anledning til å gå gjennom museets postjournal. Denne viste at av ca. 170 søknader fra 1998 til 2011 var det 4 – fire – som søkte om å samle på forbudte våpen. (Vedlegg 2) **Det er et langt stykke unna «alle».**

Våpensamlinger er også underlagt strengere oppbevaringskrav enn en vanlig jeger/skytter.

5. *I de senere år er det blitt gitt våpenamnesti to ganger, i henholdsvis 2003 – 2004 og i 2008. Til sammen om lag 43 000 skytevåpen er innlevert. Regjeringen har bestemt at det kun skal være amnesti ved behov. Vårt syn er at omfanget av våpen er så stort og oversikten så mangelfull at ordningen med våpenamnesti bør videreføres som et viktig bidrag i å rydde opp i hvem som har og bør ha våpen i landet.* Prosjektgruppen for revisjon av våpenforskriften gikk i 2005, mot POD's to representanter, inn for et permanent våpenamnesti etter forhåndsvarsling. POD's argument var at hvis politiet skulle komme over et uregistrert våpen kunne vedkommende hevde at han/hun var på vei til politiet for å levere våpenet. Dette er selvfølgelig ikke tilfelle all den stund slik innlevering først skulle skje etter forhåndsvarsling til politiet. I den forbindelse er det viktig å spørre hva som er hensikten med et amnesti. Svaret er naturligvis at hensikten er **å få kontroll på så mange våpen som mulig – ikke å få straffet så mange som mulig. VR går derfor inn for et permanent våpenamnesti etter forhåndsvarsling.**

Våpenrådet stiller gjerne på møte med justisdepartementet hvis man ønsker dette.

Kristiansand S, 7. september 2012.

For Våpenrådet

Randulf W. Tønnessen

Vedlegg:

1. KRIPOS' høringsvar til våpenlovutvalgets innstilling.
2. Kopi av mail fra Tom Ødemark (NVS) med statistikk over omsøkte samleremner.
3. Kopi av mail fra Andrew Walls (NSF) vedr. kriminaliteten i England og Wales etter innføring av pistolforbudet.
4. Oslopolitiets «Prosjekt Bullit» vedlagt som link til omtale.

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 Oslo

Deres referanse
2012/009303-2 008

Vår referanse
201200391

Dato
13.06.2012

Innspill til hørings svar - NOU 2011:19 Ny våpenlov

Vi viser til brev fra Politidirektoratet av 28. mars 2012 og Justisdepartementets høringsbrev av 9. mars 2012. Videre viser vi til at Politidirektoratet har innrømmet oss utsettelse av høringsfristen.

Generelt om lovutkastet og utvalgets utredning

Kripos er i utgangspunktet enig i at det er grunn til å gjennomgå våpenlovgivningen. Den nåværende lov fra 1961 ble til i en helt annen samfunnssituasjon og er opp gjennom årene endret og supplert ved diverse forskrifter og rundskriv i et omfang som har medført at regelverket er blitt svært uoversiktlig.

Våpenlovutvalgets mandat er etter Kripos oppfatning fornuftig. Vi synes imidlertid ikke at utvalget har lykkes fullt ut i å besvare mandatet. Mandatet var å foreta en total gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og fremme forslag til ny våpenlov (eller foreta nødvendige endringer i eksisterende våpenlovgivning) med bakgrunn i samfunnsutviklingen og fremtidige utfordringer.

Kripos synes utredningen i for liten grad beskriver de gjeldende materielle regler i lov og forskrift og vurderer om disse virker etter sin hensikt. Det er flere eksempler på at gjeldende regler forslås videreført uten at det gis noen forklaring på hva reglene er begrunnet i, eller noen vurdering av hvordan de har virket. Et eksempel på dette er spørsmålet om det bør innføres skjerpet kontroll med deaktiverte skytevåpen. Denne problemstillingen nevnes eksplisitt i mandatet og utvalget foreslår innføring av registreringsplikt for deaktiverte skytevåpen. Kripos er ikke uenig i at dette kan være et adekvat tiltak, men synes det er forunderlig at utvalget skriver at de har: ”... ønsket å se nærmere på blant annet kriminelles bruk av deaktiverte våpen, trusler med skytevåpen, ran med skytevåpen og legemsbeskadigelse med skytevåpen, men har ikke kunnet gjøre det.” Det burde vært gitt en beskrivelse av hvilke problemer eller problempotensial som foreligger, vurdert opp mot hensiktmessighet og omkostninger med de foreslåtte kontrolltiltak.

Generelt sett vil Kripos peke på fire forhold som vi synes er mangelfullt utredet. For det første foreligger det ingen egentlig sammenligning med andre land. Den samfunnsutvikling

Kripos

Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet
Brynsalléen 6, Postboks 8163 Dep, 0034 OSLO
Tlf: 23 20 80 00 Faks: 23 20 88 80
E-post: kripas@politiet.no

Org.nr.: 974 760 827

som har skjedd siden loven av 1961 har tilsvarende paralleller i andre land. Både erfaringer fra andre land, samt det forhold at harmonisering med andre lands lovgiving vil lette kontroll med våpen i forbindelse med handel og reisevirksomhet, taler for at en vurderer de løsninger som velges i andre land. I mandatet heter at det bør ses hen til andre land som det er naturlig å sammenligne seg med, og det nordisk lovsamarbeid forutsetter at man i særlig grad ser hen til de øvrige nordiske land. I NOU'ens kapittel 7 beskrives utenlandsk rett. Her gis en beskrivelse av finsk, svensk, dansk og tysk våpenlovgiving, men dette gjøres svært overfladisk og uten korrelasjon mellom hva som omtales under de ulike land. Det gis således ikke noe sammenligningsgrunnlag eller vurdering av norsk lovgiving i forhold til de øvrige nordiske. Som eksempel omtales det at det i Finland er ca 1440 godkjente våpensamlere og at gjennomsnittlig størrelse på samling er om lag 230 våpen. Videre at sies det at samling av automatvåpen er kun tillat for erfarne samlere og at det er svært strenge vilkår for å få tillatelse til å samle automatvåpen produsert etter andre verdenskrig. Utredningen sier imidlertid ingenting om hvordan disse forholdene er i de øvrige land, og gir heller ingen vurdering av dette i forhold til gjeldene norsk praksis.

Sammenligningen med Finland burde være særlig relevant fordi Norge og Finland har en forholdsvis lik skyte- og jaktkultur. Finland har også hatt flere tilfeller av masseskytinger og har strammet inn på lovgivningen etter dette. Etter vår oppfatning savnes det også en beskrivelse av øvrig internasjonale erfaringer. Utvalget nevner intet om erfaringene fra de betydelige innstramminger i våpenlovgivningen som er gjort i eksempelvis Storbritannia, og omtaler heller ikke de land som ut fra en vurdering av hensiktmessighet og omkostninger reduserer kontrollen. Et eksempel på det siste er Canada som nylig har vedtatt å oppheve registreringsplikten for "vanlige" rifler og hagler.

Det andre forhold er at utvalget i liten grad har sett hen på om det går an å forenkle forvaltningsregimet fra 1961-loven, samtidig som man ivaretar sikkerhetsaspektene. En måte å gjøre dette på kunne f eks være å skille mellom tillatelsen til å inneha våpen og ervervstillatelsen. Man kunne tenke seg en tillatelse til å inneha våpen i bestemte kategorier, som en slags sertifisering, hvor man vurderte skikkethet, behov etc, og deretter enklere regler for det enkelte erverv.

Det tredje forhold er at vi synes utvalget i liten grad vurderer en nyansering av kontrollregimet etter ulike typer våpen og/eller formål ved innehav. Burde man f eks tenke seg at det var noen våpen som burde være kontrollpliktige i den forstand at det krevdes en tillatelse for å lovlig kunne inneha dem, men ingen registreringsplikt? Ser man hen til det faktum at det f eks 22 år etter at det er innført registreringsplikt på hagler enda ikke er gjennomført obligatorisk etterregistrering, kan det synes underlig at man nå skal kreve registrering av deaktiverte våpen. Kanskje hadde en bedre løsning i begge tilfeller vært krav om tillatelse til innehavet, uten registreringsplikt?

Et fjerde forhold er at utvalget ikke har gått inn på den problemstilling som foreligger rundt lovens anvendelse på sivile firmaers produksjon, handel og annen håndtering våpen og ammunisjon av militær karakter.

Spørsmål som departementet reiser i høringsbrevet av 9. mars 2012

1. *Bor det vedtas en ny våpenlov, eller er det tilstrekkelig å gjøre endringer i eksisterende regelverk?*
Det er åpenbart at våpenloven fra 1961 kom til under andre samfunnsbetingelser enn de vi har i dag. I utgangspunktet mener vi det ville være riktig å gi en ny lov. På

den annen side bygger lovutkastet i stor grad på 1961-loven, og det fremstår som relativt enkelt å etterkomme de nødvendige endringer ved å endre eksisterende lov. Kripos mener det er klare svakheter i det foreliggende lovutkast, bla i forhold til vurdering av kontrolltiltaks effekt og sammenligning med utenlands rett. Slik Kripos ser det er det grunn til å anta at det relativt rask vil komme på tale å foreta en ny vurdering av loven. Dette kan muligens tale for at man i denne omgang beholder 1961-loven med endringer.

2. Sikkerhets og kontrollmekanismer

Utvalget har foreslått å videreføre de eksisterende personlige vilkårene knyttet til personlig skikkethet, og at disse vilkårene skal suppleres med et krav til helse ved at det skal fremlegges legeerklæring ved søknad om førstegangs erverv av skytevåpen. Kripos støtter ikke fremleggelse av legeerklæring ved søknad om erverv av skytevåpen. Etter vår oppfatning vil en slik undersøkelse lett bli relativt summarisk, og vil sannsynligvis ha liten betydning for hvorvidt en person faktisk er personlig skikket til å inneha skytevåpen. Kripos støtter synspunktet om at en slik undersøkelse vil være ressurskrevende for helsemyndighetene og på bakgrunn av at en slik undersøkelse også vil ha liten faktisk betydning mener vi at det ikke er hensiktsmessig å innføre en slik ordning.

Når det gjelder innføring av meldeplikt for helsepersonell så støtter Kripos en slik ordning. Vi mener imidlertid at denne plikten, rent lovteknisk, bør stå i helsepersonelloven, og ikke i våpenloven, og at det ikke er nødvendig med noen krysshenvisning mellom disse lovene. Videre mener Kripos at denne meldeplikten ikke bør begrenses til personer som helsepersonellet faktisk vet at har våpenkort, men til alle personer som helsepersonellet tror eller vet at har våpen eller tilgang til våpen, det være seg gjennom arbeid el. privat. Dette kan f eks gjelde militært personell og ansatte i politiet.

Kripos støtter utvalgets synspunkt med hensyn til at det ikke foreslås å innføre en generell ordning med tidsbegrensede våpenkort. Kripos er av den oppfatning at dette verken kan anses for å være nødvendig eller hensiktsmessig.

3. Forbudte og tillatte skytevåpen

Halvautomatiske skytevåpen er i dag i utgangspunktet forbudt. Under visse vilkår, som er fastsatt i Forskrift av 9. september 2011 nr. 930 om forbudte skytevåpen og godkjente halvautomatiske skytevåpen, er likevel halvautomatiske pistoler og haglgevær tillatt. Når det gjelder halvautomatiske rifler, er slike kun tillatt dersom de i forskrift er godkjent av Politidirektoratet. Kriteriet for at Politidirektoratet skal gi slik godkjenning er at ”skytevåpenet ved fabrikk er produsert til bare å kunne avfyre halvautomatisk ild”, jf. forskriftens §§ 4 og 5, og at det ikke ”lett kan gjøres om til å kunne avgi helautomatisk ild, herunder ved å bytte deler”, jf. brev fra Politidirektoratet til Kripos av 19. mai 2010.

I dag er det Kripos som utfører disse kontrollene for Politidirektoratet. Kontrollen gjøres ved at importør sender et eksemplar av den aktuelle våpentypen til Kripos, hvorunder våpenets mekanisme blir undersøkt med henblikk på å beskrive hvorledes den må gjøres om for at våpenet skal kunne avgi helautomatisk ild.

Undersøkelsen gjøres normalt med bistand fra en børsemaker, for tiden en sådan ansatt ved Forsvarsmuseet. Det er Politidirektoratet, ikke Kripos, som til slutt avgjør om den nødvendige omgjøringen er å anse som "lett" å utføre eller ikke.

Det er vår oppfatning at skytevåpen som ved fabrikk er produsert som sivile, halvautomatiske våpen, bør kunne være generelt tillatt med mindre de forbys i forskrift, på samme måte som pistoler og haglgevær. Vi mener at det ikke foreligger noe erfaringsgrunnlag, hverken med hensyn til samfunnsforholdene generelt eller kriminalitetsbildet spesielt, som tilsier at slike våpen i utgangspunktet skal være forbudt. Det er vår oppfatning at de senere års store oppmerksomhet med hensyn til at halvautomatiske våpen kan konverteres til helautomatiske, er overdreven.

Vår erfaring tyder på at konvertering/ombygging av halvautomatiske rifler, som er registrert på konkurranseskyttere, jegere eller samlere etter strenge kriterier om jegerprøve, aktivitet osv., er et marginalt, sannsynligvis ikke-eksisterende, problem. Dersom det anses nødvendig, kan oppfølging av innehavere av slike våpen heller inngå som et moment i den forbedrede oppfølgingen av skyttere, som beskrives andre steder i utvalgsrapporten. Ved en forvaltningskontroll vil man enkelt kunne konstatere om en slik halvautomatisk rifle er eller har vært bygget om til helautomatisk.

Vi mener det i alle tilfeller uheldig å bruke politiets (i hvert fall Kripos') ressurser på undersøkelser av disse våpnene. Når det videre uttales i rapporten (s. 102-103) at det kan være aktuelt å innføre en maksimal saksbehandlingstid for slike undersøkelser, vil dette bli en tilnærmet uhåndterlig arbeidsoppgave for Kripos. Vi vil i denne forbindelse påpeke at slike tidskrav ikke en gang finnes i forbindelse med undersøkelser i alvorlige straffesaker.

4. *Registreringsplikt for magasiner*

Det vil være en formidabel oppgave å håndtere en ordning med registrering av magasiner som foreslått av utvalget. For pistoler vil det ha liten betydning, men for rifler til enkelte former for konkurranseskyting (eks. praktisk rifle) er høykapasitetsmagasiner en forutsetning for å utøve sporten internasjonalt. Magasiner er nærmest å anse som forbruksvare, og det vil bli en stor merbelastning for våpenkontorene å behandle søknader om nyerverv, føre nye magasiner inn i registeret, utslitte magasiner ut av registeret og besørge dem destruert.

Våpen og militariasamlere vil også representere en spesiell utfordring i det de ofte vil ha mange magasiner og noen magasiner kan i seg selv være sjeldne og verdifulle samlereobjekter. Dersom utvalgets forslag om registreringsplikt på plomberte våpen går igjennom vil disse ofte være våpen av militær karakter med høykapasitets magasiner. Skulle man da i tillegg registrere magasinet?

Man bør også ta i betraktning det forhold at det er enorme mengder med slike magasiner i samfunnet som er militært overskuddsmateriell og som finnes spredt rundt omkring på gutterom, loppemarkeder etc. Verdien på f eks brukte AG-3 magasiner eller US karabin magasiner er minimal og kontrollen med dem deretter. Det finnes antageligvis tusenvis av disse som mer eller mindre ubevisst oppbevares i kjellere og loft, med usikkert eierskap. Det virker helt urealistisk at man skal kunne oppnå noen forvaltningsmessig kontroll med dette.

Så langt vi er kjent med er det heller ingen andre land noe sted i verden som har innført en slik ordning. I de aller fleste land, herunder hele EU, er det ingen regulering av erverv eller det å inneha magasiner. Vi er kjent med at det finnes noen land, bla noen amerikanske stater, som har restriksjoner på høykapasitetsmagasiner, men det er ikke tale om noen registreringsordning.

Så lenge slike magasiner selges fritt i våre naboland og på Internett, vil en kontrollordning uansett ikke ha noen betydning for personer som ønsker å anskaffe slike uten aktverdig formål. Forslaget vil med andre ord innebære en kostbar ordning som vil være vanskelig å gjennomføre og som antas å ha ingen eller minimal effekt. Primært er det derfor vår oppfatning at det ikke bør innføres noen kontrollordning for magasiner.

Subsidiært foreslår Kripos at det innføres en ordning der eiere av aktuelle våpentyper og med et aktverdig behov kan innvilges en generell tillatelse til å inneha høykapasitetsmagasiner.

5. *Deaktiverte skytevåpen.*

Utvalget foreslår at deaktiverte skytevåpen skal falle inn under lovens kontroll- og tillatelsessystem og registreres i våpenregisteret. Utvalget viser til at dagens regelverk for deaktivering er mangelfullt og at dette medfører problemer for politi- og tollmyndigheter. Det vises særskilt til problemstillingen rundt import.

Kripos er enig i at det er behov for å få en bedre kontroll med deaktiverte skytevåpen. Det er åpenbart slik at det er i omløp en del våpen som er ufullstendig deaktivert, slik at de relativt lett kan reaktiveres. Kripos kan bekrefte at man får inn slike våpen i beslag, og det er åpenbart et problem når det ikke finnes kontroll eller inndragningsmuligheter der våpen som forholdsvis enkelt kan reaktiveres finnes i kriminelle miljø. Foruten den faktiske dokumentasjon av problemet, som finnes i de konkrete straffesaker og beslag, er problemstillingen godt belyst gjennom norsk politis deltagelse i internasjonale analyseprosjekter som ser på illegal våpenhandel (Crossfire I og II).

Kripos kan også på bakgrunn av erfaring fra å yte våpenteknisk bistand i saker bekrefte utvalgs vurdering av at mangler i gjeldende regelverk vanskeliggjør kontrollen ved import og omsetting av deaktiverte våpen. Vi har bl.a. bistått politidistrikter i saker hvor det har foregått import av store mengder automatvåpen som er utilfredsstillende deaktivert, men hvor det ikke har vært mulig å nå frem med straffesaker fordi domstolene nettopp har pekt på svakhetene i gjeldende regelverk. Dette må det rettes opp slik at man får bedre kontroll med disse våpnene og hindrer at dette forblir et hull i lovverket, men også for å sikre større forutsigbarhet for lovlige innehavere av slike våpen.

Utvalget foreslår en lovfesting av at også deaktiverte våpen skal være registreringspliktige. Den nærmere reguleringen av hvilke regler som skal gjelde for deaktiverte skytevåpen overlates til forskriftsregulering, men utvalget forutsetter at det ikke er behov for like strenge regler som for aktive skytevåpen.

De sentrale spørsmål er: Hva kreves for at et våpen skal anses deaktivert? Hvem skal kunne foreta en deaktivering? Hvordan skal selve deaktivering gjennomføres? Kripas er enig i at dette bør reguleres i forskrift. Vi vil her peke på at det i dette ligger noen utfordringer. For det første må det antas at antallet deaktiverte våpen er svært høyt. Dernest er de metoder som er anvendt for å deaktivere høyst ulike. I takt med at samfunnsutviklingen har gitt økt fokus på bruk av våpen i kriminell sammenheng har kravene til deaktiveringens utførelse stadig blitt strengere, uten at det er stilt noe krav om at deaktiveringer som tidligere er akseptert må tilfredsstille ny standard. I tillegg antar vi at selve innregistreringen vil by på utfordringer idet disse våpen ikke har vært registrert tidligere. Dette vil antagelig medføre store problemer i forhold til å få en ensartet og korrekt betegnelse på type, fabrikat og nummerering.

I prinsippet er Kripas enig i at disse våpnene bør underlegges registreringsplikt. Man må imidlertid være oppmerksom på at dette vil kreve store ressurser og det bør kanskje ikke konkluderes endelig med dette før ved utarbeidelsen av forskriften. I forbindelse med arbeidet med forskriften vil man formodentlig vurdere problemets omfang noe nærmere. Herunder bør det ses hen til hvorledes denne problemstillingen løses i andre land. En registreringsplikt vil bli kostbar og vanskelig å gjennomføre. Så vidt vi vet er det kun Sverige som har dette. Selv ikke Storbritannia som ellers har en svært restriktiv våpenlovgivning har registreringsplikt på deaktiverte våpen.

Vi antar at disse spørsmål best vurderes i forbindelse med forskriften, men vil særlig peke på to aktuelle problemstillinger. For det første er det grunnleggende problem de mangler som har vært og til dels er i forhold til hvilke krav som stilles til deaktivering. Dersom deaktiveringskravene var slik at det ikke var mulig å reaktivere våpnene, ville det heller ikke være noe behov for å regulere dem. Fullt ut er ikke dette mulig, i det alle deaktiverte våpen kan reaktiveres gitt at man har tilstrekkelig kompetanse og relevant utstyr. På den annen side kan man også med disse betingelser bygge et våpen fra bunnen av. Det er imidlertid grunn til å stille spørsmål om de norske reglene for deaktivering er for dårlige, sammenlignet med andre lands regler. Det andre temaet er om det kan være grunnlag for å differensiere mellom våpentyper, el. evt. deaktiveringsmetoder. I praksis synes problemene med deaktiverte skytevåpen særlig å knytte seg til automatvåpen, og da igjen særlig til import av mer moderne sådanne.

Den andre enden av skalaen er gamle jakt- og konkurransevåpen som har gått i arv og som har blitt deaktivert for de ikke lengre skal brukes og eierne ikke vil eller kan inneha dem i aktiv tilstand. Det henger mange av disse rundt om som dekorasjonsobjekter i hus og hytter, og de representerer neppe noe problem. Spørsmålet er derfor om det bør foretas en differensiering. Man kunne tenke seg at krav om tillatelse og registrering bare gjaldt frem i tid uten krav om etterregistrering. Dette vil håndtere de mest prekære problemene knyttet til import og omsetting, men åpenbart innebære et kontrollproblem når våpnene dukker opp hos personer som kanskje ikke burde ha dem, men som hevder å hatt dem før lovens ikrafttreden. På den annen side er dette den situasjon vi har hatt i forhold til vanlige hagler ervervet før 1. september 1990. På sikt vil ordningen virke bedre og bedre. I tillegg

kunne man forsterke kontrollen ved å innføre et tillatelsessystem uten registreringsplikt. En annen måte å differensiere på kunne være å konsentrere kontrollen om de våpentyper som utgjør et særskilt problem i kriminell sammenheng.

6. *Økonomiske og administrative konsekvenser*

Utvalgets estimering av de økonomiske og administrative konsekvenser er naturlig nok usikre, men det er ikke tvil om at konsekvensene er betydelige. Utvalget anslår en økning i arbeidsmengde for politiet tilsvarende 120 årsverk. Kripos vil her bare anføre at vi antar at en nærmere vurdering av mulighetene for forenklinger av søknadsprosedyrer, registreringsrutiner etc vil kunne innebære besparelser som helt eller delvis kunne finansiert de økte utgiftene av en skjerpet kontroll.

Lovgivningstekniske spørsmål

§ 62 – *Våpenforvaltningens adgang til opplysninger innad i politiet*

Når det gjelder bestemmelsen om våpenforvaltningens adgang til opplysninger innad i politiet, så har Kripos ingen materielle innvendinger med hensyn til denne. Vi mener imidlertid at bestemmelsen bør fremgå av politiregisterloven, ikke våpenloven. Det er vår oppfatning at alle tilgangsbestemmelser vedrørende politiets registre bør reguleres i politiregisterloven, og ikke i andre særlover.

§ 63 – *Meldeplikt for leger, psykolog og optiker*

Kripos mener at denne bestemmelsen er overflødig. Helsepersonellets plikt bør som foreslått fremkomme i helsepersonelloven, men uten i tillegg å omtales i våpenloven. Dersom departementet kommer til at forslaget til bestemmelsen allikevel skal fremmes vil vi påpeke at ”leger” i overskriften er skrevet i flertallsform, mens ”psykolog og optiker” er i entallsform. I selve lovteksten er entallsform benyttet for alle tre. Rent språklig sett bør alle nevnes i samme form samme sted (henholdsvis i overskrift og lovtekst).

Inn- og utførsel av våpen, herunder meldinger mellom kompetente myndigheter. Kripos’ rolle.

Inn- og utførsel av våpen til/fra Norge skjer enten midlertidig eller varig. Når det gjelder midlertidig inn- og utførsel av våpen så er dette i dag regulert i våpenforskriften. I henhold til forslaget til ny våpenlov skal dette videreføres, slik at det også i fremtiden reguleres i forskriften, ikke i loven, jf. forslagets § 69 nr. 9 d).

I henhold til dagens våpenforskrift av 25. juni 2009 § 71, siste ledd kan personer som skal oppholde seg i Norge i inntil 3 måneder medbringe, til personlig bruk, jaktvåpen og våpen som skal brukes i skytekonkurranser, samt et rimelig kvantum ammunisjon til disse våpnene. Ved innreise skal vedkommende avgi en skriftlig erklæring i to eksemplarer, hvorav den som medbringer våpenet beholder det ene og tollvesenet det andre. Ved utførsel skal tollvesenet sjekke at de to eksemplarene av erklæringen fortsatt er likelydende. Erklæringer som ikke lengre er likelydende skal tollvesenet omgående sende til Kripos. Tollvesenet skal også, ved utløpet av hvert kalenderår, sende alle umakulerte erklæringer som er eldre enn tre måneder til Kripos. Tilsvarende bestemmelser var inntatt i tidligere våpenforskrift av 25. januar 1963 § 19-2, siste ledd.

Kripos sendte 12. november 2007 et brev til POD hvor vi ga uttrykk for at den oppgaven som ligger til Kripos med hensyn til midlertidig innførsel av våpen (ref. ovenfor), ikke naturlig hører hjemme hos Kripos, og det ble stilt spørsmål ved hva det er forventet at Kripos skal gjøre med disse erklæringene. Så vidt vi kan se har vi ikke mottatt noe svar fra direktoratet på dette brevet. Selv om høringen om ny våpenlov ikke berører dette spørsmålet vil vi allikevel benytte anledningen til å minne om vårt brev fra 2007 og opplyse om at vi fremdeles mener at det ikke er naturlig at Kripos mottar disse erklæringene fra tollvesenet, samt at det fremdeles også er uavklart hva det er forventet at vi skal gjøre med disse. Til orientering kan vi opplyse at de erklæringene som Kripos har mottatt har blitt journalført, men ut over dette har det, med noen få unntak, ikke blitt gjort noe mer med dem. For ordens skyld vil vi opplyse om at mengden av slike erklæringer som sendes fra tollvesenet til Kripos har sunket betraktelig etter innføringen av reglene om europeisk våpenpass, hvoretter personer som innehar slikt våpenpass er fritatt for reglene i forskriften § 71 om utfylling av skriftlig erklæring ved innreise, jf. forskriften § 77, 1. ledd.

Når det gjelder varig innførsel så har ikke Kripos noen formell rolle med hensyn til dette. Hovedreglene for varig innførsel er i dag regulert i loven. Dette foreslås videreført i forslag til ny lov. Den som ervervsmessig ønsker å innføre våpen til Norge må søke tillatelse fra JD, jf. våpenloven § 23. Den som ønsker å innføre våpen til eget bruk (ikke-ervervsmessig) søker om dette ved å fylle ut to eks. av det ordinære skjemaet for søknad om tillatelse til å erverve og inneha skytevåpen. Det skal av søknaden fremgå at ervervet skal skje i form av innførsel, jf. våpenforskriften § 64. Denne søknaden går til stedlig politimester på samme måte som søknad om erverv på annen måte. Så vidt Kripos har forstått er det ingen planer om å endre på reglene om varig innførsel i ny lov. Kripos støtter dette.

Selv om Kripos ikke har noen formell rolle med hensyn til varig innførsel av våpen til Norge mottar vi med jevne mellomrom meldinger fra utenlandske myndigheter (hovedsakelig fra Danmark, Sverige og Tyskland) om at navngitte personer vil innføre et el. flere våpen til Norge. Det som gjøres i dag er at meldingene videresendes til det politidistriktet der vedkommende er oppført som bosatt.

Kripos er ukjent med om noen norske myndigheter gjør noe tilsvarende når de får kunnskap om at en person ønsker å varig utføre et våpen fra Norge til et bestemt land, men vi kan ikke se at det er hjemlet noen slik plikt i nåværende våpenlov- og/el. forskrift. Det står heller ikke noe om dette i utkastet til ny våpenlov.

NOU'en som ligger til grunn for høringen gir i kap. 5 en oversikt over de internasjonale forpliktelsene Norge har på dette området, herunder EUs våpendirektiv av 18. juni 1991, med endringsdirektiv av 21. mai 2008, samt FNs våpenprotokoll av 15. nov. 2000. I disse internasjonale regelverkene er det imidlertid oppstilt noen forpliktelser til informasjonsutveksling. Ifølge EUs våpendirektiv av 1991 art. 13 (med endringer i endringsdirektivet av 2008) skal medlemslandene utveksle ”*all useful information at its disposal concerning definitive transfers of firearms to the Member State to the territory of which such a transfer has been effected*”. Videre fremgår det at det skal settes opp nettverk for utveksling av informasjon og at landene skal informere hverandre og KOM om nasjonal myndighet ansvarlig for utveksling av informasjon. Av FNs våpenprotokoll art. 10 nr. 3 og art. 12 nr. 1 fremgår det at landene skal ha ”*an effective system of export and import licensing or authorization, as well as of measures on international transit*”, samt at de skal utveksle informasjon seg i mellom, og når det er mulig skal dette bl.a. inkludere informasjon om bærere av skytevåpen. Så vidt Kripos kan

se er ikke disse forpliktelsene gjennomført i norsk rett gjennom lov- el. forskrift. Vi kan heller ikke se at dette er omtalt i NOU'en.

Kripos mener at man ved innføring av en ny våpenlov, slik som foreslått, bør gjennomgå også de internasjonale forpliktelsene og sørge for at disse er tilstrekkelig gjennomført i norsk nasjonal rett og sørge for et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag i ny lov. De enkelte forpliktelsene kan imidlertid godt reguleres i forskrifts form.

Når det gjelder meldingene som Kripos i dag mottar fra utenlandske myndigheter om varig innførsel av våpen til Norge, så mener vi at disse i stedet bør sendes tollvesenet. Begrunnelsen for dette er at det er tollvesenet som er tillagt oppgaven med å føre kontroll med inn- og utførsel av varer til Norge, jf. tolloven § 1-5 (1) c), ikke politiet. Våpen er en vare på lik linje med andre varer. Vi mener derfor at denne oppgaven bør tilligge tollvesenet på samme måte som med hensyn til andre varer, og at tollvesenet så bør videresende meldingene til de aktuelle politidistriktene for at stedlig politimester kan utøve den nødvendige kontrollen opp mot registrering i våpenregisteret. At tollvesenet er rette kompetente myndighet til å motta disse meldingene må på egnet vis meddeles de landene som er bundet av hhv. EUs våpendirektiv og av FNs våpenprotokoll.

Kommentarer til enkelte av forslagene til lovbestemmelser

Vi vil nedenfor gjennomgå enkelte av forslagene i lovforslaget og knytte noen kommentarer og innspill til disse.

§ 3 – Definisjoner

1. § 3 nr. 2 bokstav e) siste punktum:

Kripos vil påpeke at alder som et kriterium for å avgjøre om et våpen skal anses som et skytevåpen eller ikke, i utgangspunktet er problematisk. Grensen er etter dagens forskrift § 1 satt til våpen produsert før 1890. Dette medfører at en rekke fullt funksjonsdyktige skytevåpen, som det enkelt lar seg gjøre å få ammunisjon til, er registreringsfrie. Et alternativ kunne være å la definisjonen kun omfatte begrepet ”som på grunn av konstruksjon ikke kan brukes” (første punktum i § 3 nr. 2 bokstav e)). Kripos' prinsipielle begrunnelse for dette er at det ikke er ønskelig at våpen som har en konstruksjon som gjør at de er brukbare som skytevåpen er registreringsfrie selv om de er gamle. Kripos vil også vise til at aldersvurderingen av gamle våpen er vanskelig og medfører ressurskrevende undersøkelser. På den annen side har vi forståelse for at etterregistrering av våpen som i all tid har vært frie både vil være vanskelig å gjennomføre og kostbart. Vi registrer at de fleste land har en eller annen form for aldersbestemt avgrensning og at 1890 harmonerer godt med omverdenen.

2. § 3 nr. 4:

I dag er definisjonene av våpendeler spredt i lov, forskrift og rundskriv. Kripos anbefaler at definisjonene nå samles ett sted, og mener at dette bør gjøres i loven. Kripos mener at det ikke er hensiktsmessig å innføre registreringsplikt for magasiner. En slik registreringsplikt vil innebære flere utfordringer og kostnader uten at vi ser noen egentlige fordeler med en registreringsplikt. Men dersom det skal innføres en eller annen ordning med registrering eller tillatelse vedr. magasiner mener Kripos at benevnelsen ”*boksmagasiner*” i lovteksten bør

erstattes med ”*avtakbare magasiner*”. Dette begrunnes med at ”*avtakbare magasiner*” også vil omfatte trommelmagasiner.

3. § 3 nr. 5:

Når det gjelder haglegeværer og enkelte enkeltskuddsrifler så er det hvorvidt våpenet *spennes* som er relevant i forhold til spørsmålet om hva som bør anses som en vital del, ikke hvorvidt det *lades* ved å brette det. Ved å endre ordlyden i bokstav b) til ”*For skytevåpen som spennes ved at våpenet brettes...*” kan bokstav c) utelates. Enkeltløpede hagler som spennes på annen måte enn ved å brettes vil derved falle inn under bokstav a).

4. § 3 nr. 9:

Bestemmelsen knytter definisjonen på deaktiverte skytevåpen opp mot et krav om at det ikke skal være ”...mulig å reaktivere skytevåpenet”. I praksis er ikke dette mulig, og det er vel også det som begrunner forslaget om å innføre kontrollplikt på deaktiverte skytevåpen. Kripos synes det er uheldig at bestemmelsen har en kategorisk utforming som i praksis ikke kan etterleves. Vi mener derfor at det bør inntas et forbehold, slik vi oppfatter at det er vanlig i andre lands lovgivning. Som et eksempel kan nevnes den finske skjutvapenförordning (27.2.1998/145) § 2, 2.pkt: ”*Ett skjutvapen anses inte vara «deaktiverat», om det utan särskilda kunskaper och färdigheter kan försättas i funktionsdugligt skick.*”

Kripos vil videre påpeke at det er uheldig at begrepet ”vesentlige deler” av et skytevåpen innføres i denne bestemmelsen, uten at dette defineres nærmere. En stakk vil vel måtte sies å være en vesentlig del av et skytevåpen, men det kan vel neppe være meningen at man f esk ved deaktivering av et gammelt Krag-Jørgensen gevær må gjøre stokken permanent ubrukelig? Det er vanskelig å forstå at det ved deaktivering av et skytevåpen skal kreves ødeleggelse av deler som ellers er i fritt salg. Ordlyden her blir lite presis og vi vil stille spørsmål ved om ikke det heller begrepet ”vital del” slik dette er definert i § 3 nr 5 bør benyttes.

§ 4 – Saklig virkeområde

1. § 4 andre ledd siste punktum:

Lovforslagets § 4 andre ledd siste punktum lyder som følger: ”*Kongen fastsetter de bestemmelser som skal gjelde for Forsvarets anvendelse av ammunisjon*” (understreket her). Bestemmelsen kan ikke forstås etter sin ordlyd. Første punktum fastsetter at loven ikke gjelder for ammunisjon ”*som er bestemt for eller tilhører Forsvaret*”, og det er også ellers åpenbart at man ikke i - eller i medhold av - våpenloven kan regulere Forsvarets anvendelse av ammunisjon. Bestemmelsen er en ordrett videreføring av gjeldende våpenlov § 4 siste punktum, som kom inn i loven ved en lovendring av 14. juni 1974 nr. 39. Ot.prp. nr. 29 (1973-74) Om lov om eksplosive varer ble fremmet av Kommunal- og arbeidsdepartementet på bakgrunn av et utkast fra en sakkyndig komité som ble nedsatt 18. mars 1960 med oppdrag å utrede spørsmål om revisjon av ildsfarlighetsloven m.v., og i denne forbindelse ble det fremmet forslag om endringer i andre lover, herunder våpenloven. I lovutkastet i Ot.prp. nr. 29 (1973-74) s. 50 fremgår det at departementets forslag til ordlyd i § 4 siste punktum er: ”*Kongen fastsetter de bestemmelser som skal gjelde for Forsvarets avhendelse av ammunisjon*” (understreket her). I Innst. O nr. 33 (1973-74) s. 11 har imidlertid ”*avhendelse*” blitt til ”*anvendelse*”, uten at det fremgår av innstillingen at dette er tilsiktet. Vi antar derfor at det at det i gjeldende lov (og nåværende lovforslag) står

”anvendelse” og ikke ”avhendelse” beror på en ren feilskrift da innstillingen ble skrevet, og som ikke har blitt oppdaget.

Etter vår oppfatning bør bestemmelsen ikke bare rettes, men utgå. Det er tale om en forskriftshjemmel fra 1974 som aldri er brukt, og som også må antas å være helt overflødig. Dersom Kongen ønsker å regulere Forsvarets avhendelse av ammunisjon kan dette gjøres i kraft av Kongens instruksjonsmyndighet.

2. § 4 tredje ledd bokstav b):

Det er Kripos’ oppfatning at henvisningen til innstikningspiper i § 4 tredje ledd bokstav b) er noe vanskelig tilgjengelig pga. bruken av dobbelt ”ikke”, og vi stiller derfor spørsmål ved om dette kan formuleres på en bedre måte. Vi anmoder om at det vurderes om det som står etter første komma i bokstav b) *”likevel ikke innstikningspiper som kan brukes i disse skytevåpen”*, rett og slett kan tas ut av bestemmelsen, uten at det vil endre meningsinnholdet når henvisningen til § 3 første ledd nr. 4 annet punktum beholdes? Eventuelt at § 4 tredje ledd bokstav c) blir ny bokstav d) og at bokstav b) blir lydende: *”registreringspliktige våpendeler av skytevåpen som nevnt i denne paragraf”*, og at det tilføyes en ny bokstav c): *”innstikningspiper til registreringspliktige våpen”*.

§ 9 – Halvautomatiske skytevåpen

På bakgrunn av det vi har anført ovenfor med hensyn til forbudte og tillatte skytevåpen foreslår vi at første, andre og tredje ledd i § 9 strykes, og at det foreslåtte fjerde ledd blir nytt første ledd med følgende ordlyd: *”Kongen kan i forskrift forby halvautomatiske skytevåpen som enkelt kan omgjøres til å avgi belautomatisk ild, eller som gjennom sin utforming eller virkemåte fremstår som særlig farlig eller uten aktverdig anvendelsesområde.”*

Som for halvautomatiske pistoler og haglgevær, vil det også for riflers vedkommende være nødvendig med en liste over egenskaper som gjør våpenet forbudt.

§ 11 og § 13 – Forbudt ammunisjon og dispensasjon fra forbud

Til §§ 11 og 13 vil Kripos anføre at det burde gis et generelt unntak for godkjente patronssamlere. Vi har aldri sett at bruk av ”forbudte” ammunisjonstyper har hatt noen betydning i kriminell sammenheng, og så vidt vi vet er regelen ene og alene begrunnet i de internasjonale forpliktelser, og da særlig EU’s våpendirektiv. Direktivet gjelder som kjent ikke samlere. Dersom det ikke gis et slikt generelt unntak vil det antagelig oppstå en uforholdsmessig stor arbeidsmengde med å behandle enkeltvis dispensasjonssøknader av til dels triviell karakter. Hva skulle f.eks grunnen være for å nekte erverv av patroner til samling, dersom det dreier seg om en type ammunisjon som er alminnelig benyttet i konkurransesammenheng (jf § 11 litra d)? Kripos vil foreslå at det i § 11 tilføyes at forbudet ikke gjelder for ammunisjon som inngår i lovlig samling.

For øvrig mener vi at det i § 11 litra c) bør vurderes å erstatte begrepet ”konkurranseskyting” med ”øvings- og konkurranseskyting”. Det er opplagt slik at man må kunne øve med den ammunisjon man skal konkurrere med og vi forstår lovutvalget slik at det menes at ren øvingsskyting ikke skal være et selvstendig hjemmelsgrunnlag. Meningen er vel da at øvingsskyting anses for å være en integrert del av begrepet konkurranseskyting. Vi synes imidlertid at dette gir en mindre klar ordlyd og foreslår at bestemmelsen presiseres.

§ 19 – Juridiske personers erverv mv. av skytevåpen og registreringspliktige våpendeler

Det vises i § 19 til § 16, som omhandler krav til personlig skikkethet. Etter Kripos' oppfatning er dette i utgangspunktet krav som naturlig bare kan stilles til fysiske personer, ikke juridiske personer. I § 19 første ledd vises det spesifikt til pålitelighetskravet § 16. Pålitelighet mener vi imidlertid at er et vilkår som også en juridisk person kan vurderes etter. Ved å oppstille et slikt krav også til juridiske personer vil man kunne forhindre at grupperinger og organisasjoner man ikke ønsker at skal ha tillatelse til å inneha skytevåpen får dette, selv om den juridiske personen skulle kunne fremvise et behov el. annen rimelig grunn for å ha skytevåpen.

Det fremgår av NOU'en at § 19 tredje ledd er en ny bestemmelse, og at denne skal gi hjemmel for at Kongen i forskrift, el. politimesteren i enkelttilfeller, kan bestemme at plikten til å avgi egenerklæring og legeerklæring også skal gjelde for juridiske personer. Etter Kripos' oppfatning kan den type erklæringer bare gis av/til fysiske personer. Vi antar at man har ment at det er den/de personen(e) innen den juridiske personen som på en el. annen måte er i befatning med våpnene som dette skal kunne gjelde for. Slik det er presisert i nåværende våpenforskrift § 11 (*"Tillatelse gis bare hvor den som er ansvarlig for utlevering, bruk og oppbevaring av våpnene eller våpendelene (den våpenansvarlige), oppfyller de krav til edruelighet, pålitelighet, skikkethet og alder som er nevnt i § 10.*) Vi støtter at en slik bestemmelse tas inn i ny våpenlov, men mener at det bør gå tydeligere frem at kravene om egenerklæring og legeerklæring bare gjelder fysiske personer (våpenansvarlige) innen den aktuelle juridiske personen.

§ 22 – *Erverv mv. av skytevåpen, registreringspliktige våpendeler og ammunisjon til privat samling*
 Av § 22 fremgår det at for å få særskilt tillatelse til å samle på skytevåpen mv. må vedkommende kunne dokumentere *"aktivitet"* i en godkjent våpensamlerorganisasjon. Kripos er noe usikker på hva utvalget legger i ordet aktivitet i denne sammenheng, og hvor stor aktivitet som tenkes krevet. Det er for eksempel slik at mange medlemmer av Norsk Våpenhistorisk Selskap (NVS), som er den eneste godkjente samlerorganisasjonen i Norge, bor slik til at det vanskelig kan forventes at de utviser aktivitet i form av deltagelse på organisasjonens møter m.v. Eksempelvis har NVS-medlemmer i Finnmark og Troms sitt nærmeste lokallag av NVS i Bodø.

Kripos vil også stille spørsmål ved rimeligheten av å kreve et nasjonalt begrunnet område for private samlinger. For det første fordi det vil være en del vanlige samlerområder som er våpenhistorisk begrunnet, men som pr definisjon ikke er nasjonalt begrunnet. Vi tenker da på typiske samlerområder som begrunnes i fabrikkat, konstruksjoner eller lignende, som f eks *"Colt-revolver"*. Dernest fordi det neppe er noen korrelasjon mellom hva personer interesser seg for og hva som er nasjonalt begrunnet. Det kan kanskje også være et poeng at Norge er blitt et flerkulturelt samfunn og noen kan ha ønske om å bygge opp en samling som har relevans til et eller annet land de har en tilknytning til, endog nasjoner som ikke lengre eksisterer.

§ 27 – *Krav til oppbevaring*

Kripos vil peke på at bestemmelsen om at hoveddelen til et våpen skal oppbevares *"forsvarlig nedlåst"*, selv om en *"vital våpendel av skytevåpenet"* oppbevares forsvarlig nedlåst i godkjent våpenskap el. våpenrom, er ny sammenliknet med gjeldende regelverk. Vi er usikre på om denne innstramningen er tilsiktet da det i kommentarene til bestemmelsen (NOU'en s. 159) ikke sies noe om dette.

Etter vår vurdering synes gjeldende ordning – at det kun stilles krav med hensyn til oppbevaring av en vital del av våpenet – å fungere tilfredsstillende. Et krav om at

hoveddelen uansett skal oppbevares ”forsvarlig nedlås”, vil innebære en utfordring for mange våpeneiere som ikke har store våpenskap.

§ 53 – Deaktivering av skytevåpen

Vi viser til omtalen av deaktiverte skytevåpen ovenfor. Det foreslås i utkastet til ny lov at deaktiverte våpen skal regnes som skytevåpen, jf. lovforslagets § 3 nr. 2 bokstav d). Kripos har i utgangspunktet ingen innvendinger mot dette, men vil allikevel peke på at dette vil medføre en del utfordringer når det gjelder registrering mv. Dette dels ut fra en antagelse om at det dreier seg om et svært høyt antall våpen, og dels ut fra en visshet om at en stor del av våpnene vil være vanskelig eller umulig å individualisere (fastslå fabrikat, modell og serienummer) for oppføring i våpenregisteret.

Problemene med deaktivering/reaktivering av skytevåpen, knytter seg etter vår erfaring i all hovedsak til enhåndsvåpen og automatvåpen, samt import av slike. Slik sett kan det stilles spørsmål ved om det er hensiktsmessig å kreve registrering av deaktiverte rifler (enkeltskudds- og repeterrifler) og haglgevær.

Hva angår etterregistrering av allerede deaktiverte skytevåpen, må en anta at en rekke våpen som nåværende eier anser som deaktiverte, men som allikevel ikke tilfredsstiller de krav som er satt til deaktivering, nå vil bli innregistrert som deaktiverte. Dette kan synes uheldig, men man vil uansett oppnå en stor gevinst ved at disse våpnene på denne måten kommer inn i et system og under kontroll. Å kontrollere om alle disse våpnene er deaktivert i henhold til gjeldende krav, enten dagens krav eller kravene som gjaldt på det tidspunkt våpnene ble deaktivert, må anses å være en nærmest umulig oppgave.

§ 54 – Destruksjon

Kripos støtter utvalgets synspunkter med hensyn til at destruksjon må innebære en total ødeleggelse av våpenet ved smelting, oppkapping e.l. Det er viktig at destruksjon gjøres av, eller under kontroll av, politiet og at det er vederlagsfritt. Det bør ikke være mulig å få en destruksjon ”godkjent” på noen måte enn det som fremgår av lovforslagets § 54.

Selv om det neppe vil ha noen praktisk betydning, så stiller allikevel Kripos spørsmål ved at et skytevåpen som er innlevert til destruksjon ikke lengre skal anses som våpen, jf. Lovforslagets § 54 andre ledd. Etter vår oppfatning bør et skytevåpen anses og håndteres som dette inntil det faktisk er destruert.

§ 64 – Sentralt våpenregister

Det gjeldende våpenregister har lav kvalitet og Kripos er enige i at det bør etableres et nytt sentralt våpenregister. Det er imidlertid svært viktig å påpeke at det da er av avgjørende betydning at det fastsettes nye og entydige retningslinjer for hvorledes våpen skal innregistreres, herunder fastsette krav til hvilke opplysninger som skal inntas om type, fabrikat, kaliber, nummerering osv, og hvorledes dette skal gjøres.

Et av problemene med det gjeldende register er at dette ikke ble gjort og at man overførte opplysninger fra forskjellige distrikt som hadde etablert ulik praksis på området.

Avsluttende kommentarer

Kripos har i liten grad kommentert utvalgets betraktninger utover det som fremkommer i tilknytning til de konkrete lovforslag. Uavhengig av hvorledes forslaget blir vedtatt i lov, vil

det gjenstå mange og viktige spørsmål som må avklares i forskrift. Vi vil anta at det etter lovbehandlingen vil være naturlig å foreta en totalgjennomgang av forskriftsverket. Det bør her være et mål å klargjøre og forenkle regelverket slik at man i størst mulig grad slipper omstendelige undersøkelser på enkeltsaksnivå. Kripos ber om å bli konsultert i forbindelse med forskriftsarbeidet, særlig hva gjelder reguleringer som får direkte betydning for Kripos oppgaveportefølje.

Med hilsen

Ketil Haukaas
assisterende sjef

Ellen-Sofie Terland
politiadvokat

Kopi: Det nasjonale statsadvokatembetet

Utdrag fra mail fra Tom Ødemark i NVS datert 8/3-2011:

Hei,

Viser ti hyggelig samtale tidligere i dag.

Jeg har nå gått gjennom FMUs postjournal fra 1998 til d.d. med tanke på FMUs svar til POD vedr samlersøknader. (offentlig tilgjengelig)

Jeg har gått gjennom et betydelig antall søknader (over 150), og samleområdene det omsøkes om fordeler seg som følger :

- Våpen benyttet av det Norske Forsvar fra ca.1867 og tidsbegrenset frem til ca 1970	50,3 %
- Våpen benyttet av Milorg. og Tyske styrker under krigen	25,7 %
- Kongsberg- og Husqvarnaproduserte våpen	8,0 %
- Annet	13,7 %
- Moderne våpen (Kalashnikov, Heckler & Koch etc.)	2,3 %
Totalt	100, %

Unedr "Annet" finner vi områder som : Sivile konkurransevåpen og jaktvåpen, Finske våpen, Colt revolvere, Prøvevåpen, Normandie 1944,

S&W revolvere, Vietnamkonflikten og Politiet.

Det kan selvfølgelig være mindre overlappinger mellom de enkelte områdene, men dette gir et godt bilde av hovedtrekkene

Dette er artig lesning, og viser hva våre medlemmer har søkt på av samlerområder siden 1998.

Denne saken kan selvfølgelig dokumenteres av meg hvis nødvendig.

Med vennlig hilsen

Tom Ødemark
Visepresident NVS

Hei Randulf!

Voldskriminalitet i England & Wales:

Year	Homicide	Violence against the person	Robbery	Violent crime
1997	748	250.822	63.072	346.984
2002	891	650.330	121.359	821.270

Kilde: [Summary of recorded crime data 1898 – 2002](#)

Recorded offenses involving the use of a firearm in England & Wales:

Year	Handgun	All firearms
1998	2.687	5.209
2003	5.549	10.248

Kilde: [Gun Crime, the market in and use of illegal firearms](#)

1997 var året pistolforbudet kom. Som vi ser, i de fem årene etterpå har voldskriminalitet mer enn doblet. I de fleste av disse tilfelle ville nok *ikke* skytevåpen blitt brukt, men å påstår at pistolforbudet (også forbudet mot halvautorifle fra 1988) har førte til lavere voldskriminalitet i Storbritannia er nok ikke tilfellet.

Fra kapittel 17 av 22.juli rapport:

I Storbritannia har man de senere år ønsket å begrense våpentilgangen ved å innføre strenge begrensninger på adgang til å anskaffe og oppbevare pistoler privat. Våpen som brukes som del i organisert trening i skytterklubber, oppbevares i klubbene og ikke privat. Britisk politi har fortalt kommisjonen at denne endringen har bidratt til å redusere omfanget av våpen, og minst like verdifullt: De fleste håndvåpen de kommer over, vil dermed være ulovlige, og dette gir politiet anledning til å innlede etter forskning og også komme på sporet av andre kriminelle handlinger.³⁸

Jeg vet ikke hvor de har fått dette fra. Pistoler ervervet til konkurranseskyting ble forbudt i 1997. Det var foreslått og vedtatt av den utgående Conservative regjeringen at skyttere kunne beholde sine pistoler, dog kun i kaliber .22, nedlåst på klubben. Under valget dette året hadde Labour lovt å forbyr pistoler, og da de vant valget ble alle pistoler til konkurransebruk forbudt. I 1997 ble 160.000 pistoler inndratt. Dette bidro selvfølgelig til å redusere omfanget av våpen i landet.

Noen pistoler ervervet til samling kan skytes med. Disse få våpen, som er laget før 1920 må oppbevares på klubben. De fleste pistoler ervervet til samling oppbevares hjemme men eieren har ikke lov til å skyte med disse eller å inneha ammunisjon til disse våpen. Disse pistoler må også være fra før 1920.

Det finnes 30 – 40 toppskytttere (bl.a landslaget) som i det siste årene har fått såkalt «Section 5» tillatelse til å inneha forbudte våpen, i dette tilfelle pistoler til konkurranseskyting. Disse kan oppbevare sine våpnene hjemme.

Håper dette hjelper deg.

Andrew Walls

Leder lovkomité
Norges Skytterforbund
Kråkebergbakken 29
5541 Kolnes
Tlf. 52 82 72 29
Mobil 95 15 18 14